

Varhaiskasvatussuunnitelmaan perustuva toimintasuunnitelma

Toimintakausi 2024–2025

Palautetaan syyskuun loppuun mennessä varhaiskasvatuksen hallinnon ja varhaiskasvatusyksiköiden johtajien Teams-kansioon.

Päiväkodit laativat vuosittain kaikkia yksikön toimintamuotoja koskevan toimintasuunnitelman kunnassa käytössä olevaan lomakepohjaan. Varhaiskasvatusyksikön johtaja laatii suunnitelman syyskuun loppuun mennessä yhdessä yksikön henkilöstön kanssa ja sen hyväksyy varhaiskasvatuksen johtaja. (Vasu s.6)

Toimintayksikkö: Tähtätaskun päiväkoti

Käsitelty toimintayksikössä: 30.9.2024

Kuvaus toimintayksiköstä

Yksikön toimintamuodot: Varhaiskasvatusta 1-6-vuotiaille lapsille.

Ryhmät:

Touhut: 1-2-vuotiaiden ryhmä, jossa 12 lasta. Kolme kasvattajaa, joista yksi on varhaiskasvatuksen opettaja, yksi varhaiskasvatuksen sosionomi ja yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Hoput: 2-vuotiaiden ryhmä, jossa 12 lasta. Neljä kasvattajaa, joista yksi on varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja yksi varhaiskasvatuksen ryhmäohjaaja.

Hippulat: 2-4-vuotiaiden ryhmä, jossa 19 lasta. Kolme kasvattajaa, joista yksi on varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Tuiskut: 3-5-vuotiaiden ryhmä, jossa 18 lasta. Kolme kasvattajaa, joista kaksi on varhaiskasvatuksen opettajaa ja yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Toimintayksikön arvoperusta

Varhaiskasvatyüksiköissä käydään säännöllistä arvokeskustelua siitä, miten Ylöjärven kaupunkistrategian arvot ja varhaiskasvatuksen perusteiden mukaiset arvot näkyvät varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Käyty keskustelu tiivistetään toimintasuunnitelmaan. Jokaisen varhaiskasvatuksen henkilökunnan jäsenen on tärkeä miettiä omia arvojaan ja miten ne näkyvät tavassa tehdä työtä lasten kanssa. (Vasu s.26)

Yksikön arvot

Tähkätaskun päiväkodissa on aitoa kohtaamista ja leikki keskiössä. Päiväkotimme tärkeimpiä arvoja ovat yhteisöllisyys, osallisuus, toisesta välittäminen ja huumori.

Yhteisöllisyys näkyy päiväkodissa mm. yhteisen toiminnan ja tapahtumien kautta (lauluhetket, leikkipäivät, naamiaiset), salissa leikitään yli ryhmärajojen, päiväkodin aikuiset ja lapset tutustuvat toisiinsa yli ryhmärajojen. Meille on tärkeää, että olemme läsnä arjessa, toisiamme varten! Arvostamme työtä, jota teemme ja olemme ylpeitä siitä.

Osallisuus näkyy päiväkodin arjessa lasten mielipiteiden ja toiveiden huomioon ottamisessa toiminnan suunnittelussa. Lapsia havainnoidaan ja sen myötä muokataan ryhmän leikkejä tai toimintaa. Haluamme tukea lasten omatoimijuutta; lapsia kannustetaan kertomaan oma mielipiteensä ja järjestetään äänestyksiä eri asioista. Huoltajille annetaan myös mahdollisuus vaikuttaa päiväkodin arkeen mm. vanhempainillassa, Padlet-seinillä, erilaisilla kyselyillä, tai osallistumalla esimerkiksi levyraatiin omien toivemusiikkien kautta.

Toisesta välittäminen ja toisen kunnioittaminen ovat päiväkotimme tärkeitä arvoja. Positiivisuus ja myönteinen ajattelumalli näkyy arjessa. Kommunikoimme niin lapsille kuin aikuisille ystävällisesti ja toisia arvostavasti. Ilo on arjessa yhteistä, nauramme ja hassuttelemmme toistemme kanssa ja näytämme lapsillekin mallia huumorista.

Tähkätaskussa on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja sitä päivitetään tarpeen mukaan.

[Toimipaikan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus.docx \(sharepoint.com\)](#)

Laaja-alaisen osaamisen huomioiminen yksikössämme

Digitaalinen osaaminen

Digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapsi kasvaa. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta. (Ylöjärven vasu s. 33)

Digitaalisen osaamisen tavoitteina ovat turvallisuus ja vastuullisuus teknologian käytössä ja digitaalisissa oppimisympäristöissä toimimisessa. Varhaiskasvatuksesta perusopetukseen luodaan johdonmukainen oppimisen kokonaisuus, johon kuuluvat laitteiden käytön opettelu, kriittisen ajattelun ja ongelmaratkaisukyvyyn kehittäminen sekä monipuolisten työtapojen harjoittelu.

Henkilöstön digiosaamista tuetaan yksilöidyllä ohjeistuksilla, jotka löytyvät syksyllä jokaisen yksikön omasta Teams-kansiosta. Painopisteenä toimintakaudella 2024–2025 on osaamisen jakaminen eri yksiköiden välillä, uusien vuorovaikutustapojen käyttöönotto lasten välillä (esim. Teams) ja digisuunnitelman liitteiden käyttäminen lasten digitaalisen osaamisen kehittämisessä.

- Suunnitelma digitaalisten välineiden hyödyntämisestä lasten välisessä vuorovaikutuksessa

Luodaan varhaiskasvatuksesta perusopetukseen johdonmukainen oppimisen kokonaisuus, johon kuuluvat laitteiden käytön opettelu, kriittisen ajattelun ja ongelmaratkaisukyvyyn kehittäminen sekä monipuolisten työtapojen harjoittelu.

Tähkätaskussa digitaalista osaamista kehitetään osallistumalla säännöllisesti erilaisiin digikoulutuksiin. Digimentori käy ryhmissä opastamassa henkilökuntaa sekä järjestää lapsille pienryhmätoimintaa digiasioihin liittyen. Lapsilla on mahdollisuus harjoitella mm. iPadien käyttöä yhdessä kaverin kanssa päiväkodissa lapsen ikätaso huomioiden. Niitä käytetään mm. valokuvaamiseen ja hienomotoristen taitojen harjoitteluun.

Tähkätaskussa pedagoginen dokumentointi tapahtuu paljon digitaalisin keinoin, kuten Padletin kautta.

- Miten ja milloin aiotte hyödyntää lasten digiajokorttia ja -diplomeita?

Pyydämme digituutori Heli Floodin käymään lapsiryhmissä syksyn aikana ja viskarit suorittavat digidiplomin toimintakauden aikana.

Yksikön toimintakulttuurin kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa tuetaan yksiköiden ja toimintamuotojen omaa kehittämistyötä. Kokemuksia ja hyviä käytäntöjä jaetaan henkilöstön kesken. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia ammatilliseen keskusteluun. Toimintakulttuurin kehittymistä tuetaan vakiinnuttamalla vertaisoppimisen keinoja esim. agentti- ja mentorointimenetelmillä. Varhaiskasvatuksessa kokeillaan rohkeasti ja ennakkoluulottomasti uusia menetelmiä, välineitä ja sovelluksia. (Ylöjärven vasu s. 39)

Ammatillisen keskustelun mahdollistaminen ja lisääminen (Valssin kehittämistavoite)

Toimenpiteet:

1. Tehdään etukäteissuunnittelu ja valmistelu yhdessä henkilöstön kanssa
  - esim. vuosikello
2. Järjestetään suunnittelu- ja arviointipäivät ja/tai -illat syys- ja kevätkaudella (työaikalain puitteissa)
3. Kirjataan yksikön toimintasuunnitelmaan
  - Miten pedagoginen keskustelu yksikössä mahdollistetaan? (elo-syyskuu)

Tähkätaskussa on luotu pedagoginen vuosikello, jonka mukaan käymme keskusteluja pedatiimeissa koko vuoden ajan. Elo-syyskuussa kiinnitämme huomiota arvoperustaan, työtapoihin sekä lasten mielenkiinnon kohteisiin ja tarpeisiin.

- Miten pedagoginen, ammatillinen keskustelu on toteutunut yksikössä ja sovitut kehittämistoimenpiteet? (tammi-helmikuu)

4. Käydään johtajien ja hallinnon kehittämispalavereissa keskustelua ammatillisen keskustelun mahdollistamisesta ja lisäämisestä sekä sen arvioinnista ja toteutuksesta kerran syksyllä ja kerran keväällä.

5. Tehdään järjestäjän toimesta vuosittain varhaiskasvatuksen henkilöstölle kysely, jossa on yksi kysymys ammatillisen keskustelun toteutumisesta. Kyselyn tulokset käsitellään johtajien ja hallinnon kehittämispalaverissa ja sovitaan mahdolliset jatkotoimenpiteet.

Inklusiivisten toimintatapojen kehittäminen ja toteuttaminen yksikössä

Inklusiivisuus toteutuu laadukkaassa pedagogisessa toiminnassa, erityispedagogisessa osaamisessa, kasvatus- ja opetushenkilöstön sitoutumisessa inklusiivisiin periaatteisiin, ympäristön muokkaamisessa lapsille sopivaksi ja yhteistyössä vanhempien ja monialaisten ammattilaisten kanssa. Jokaisella lapsella on lähtökohtaisesti oikeus omassa lapsiryhmässään toteutuvaan varhaiskasvatukseen sekä kehityksen ja oppimisen sekä hyvinvoinnin tukeen. Lapsella on kuitenkin tuen tarpeidensa mukaisesti oikeus myös varhaiskasvatukseen ja tuen toteuttamiseen pienennetyssä lapsiryhmässä (esim. lapsiryhmän pienennys, pienryhmä, integroitu ryhmä, erityisryhmä). (Ylöjärven vasu s.38)

- Miten kehitätte inklusiivisia toimintatapoja ja miten ne näkyvät toiminnassa?

Inklusiivinen toiminta on Tähkätaskussa vahvalla pohjalla. Se on arjessa näkyvää lapsilähtöisyyttä ja tuen tarpeisiin vastaamista. Toiminta ja sen suunnittelu lähtevät lapsista, ja tarvittaessa toimintaa muutetaan yksilön tarpeet huomioiden. Kehitämme toimintatapojamme kouluttautumalla sekä olemassa olevan osaamisen jakamisella muille. Inklusiivisuuteen liittyvää turvallisuusnäkökulmaa huomioimme mm. rakenteellisilla ratkaisuilla.

Keskustelun tueksi: [reflektointityokalu_inklusiivisuuden_arviointiin_2019.pdf \(oph.fi\)](#)

Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa

Kestävä elämäntapa

Sosiaalisesti kestävä elämäntapa on varhaiskasvatuksessa keskeistä. Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen oppiminen pedagogisesti suunnitelluissa toiminnoissa sekä arjen eri tilanteissa ovat olennaisia. Henkilöstön antama malli ja esimerkki ovat erityisen tärkeitä. Osallisuuden ja kuulluksi tulemisen kokemus luon hyvinvointia nyt ja myöhemmin. Lapsi voi ikätasonsa mukaan vaikuttaa arjessaan moniin asioihin.

Ylöjärvellä on käytössä kestävä elämäntavan käsikirja, joka tukee kasvattajia tiedon kartuttamisessa ja arjen toiminnoissa. Päiväkotien kestävästä kehityksestä vastaavat työntekijät pitävät keskustelua teemasta säännöllisesti yllä omassa työyhteisössään (Ylöjärven vasu s. 44)

Tähkätaskussa otetaan käyttöön kestävän elämäntavan käsikirja ja sieltä vuosikello.

Liikuntakasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti sekä kokemaan liikunnan iloa. Lapsia kannustetaan ulkoiluun ja liikunnallisiin leikkeihin kaikkina vuodenaikoina. Ohjatun liikkumisen lisäksi huolehditaan siitä, että lapsilla on riittävästi mahdollisuuksia päivittäiseen omaehtoiseen liikuntaan sekä sisällä että ulkona. Liikuntakasvatuksen tulee olla säännöllistä, lapsilähtöistä, monipuolista ja tavoitteellista. Riittävä fyysinen aktiivisuus on tärkeää lapsen terveelle kasvuille, kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. (Ylöjärven vasu s. 64)

Toimintakaudella 2024–2025 tavoitteena on tunnistaa vähän liikkuvat ja motorisesti heikotasoiset lapset. Tunnistamisen jälkeen tiimeissä mietitään toimenpiteen näiden lasten tukemiseksi. Asia tulee ottaa puheeksi perheen kanssa ja suositella esim. kaupungin liikuntaneuvontaa: liikunnanohjaaja Leena Äikäs, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi tai p. 044 486 0673

Lasten liikunnallista elämäntapaa edistetään toteuttamalla liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaa yhteistyössä Ylöjärven kaupungin hyvinvointipalveluiden kanssa. Tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle liikkumisen ilo sekä riittävä päivittäinen fyysinen aktiivisuus.

- o vahvistamme varhaiskasvatuksessa lasten fyysistä aktiivisuutta ja ylläpidämme liikunnallista toimintakulttuuria.
- o havainnoimme ja tuemme lasten motorisia taitoja erilaisin menetelmin.
- o käytämme Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaa, hyödyntäen omien asiantuntijoiden osaamista
- o harjoittelemmekin turvallista liikkumista lähiympäristössä. Poliisi tekee opetusvierailuja varhaiskasvatuksen toimipisteissä ja opastaa lapsia liikenneturvallisuuteen.

Yksikön oppimisympäristöt ja niihin liittyvät toimintaperiaatteet

Varhaiskasvatuksessa hyödynnetään suunnitelmallisesti monipuolisia oppimisympäristöjä. Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät toimintaperiaatteet sekä mahdolliset muut yhteistyötahot kirjataan toimintasuunnitelmaan. Toimintasuunnitelmaan kirjattuja oppimisympäristöön liittyviä asioita ja niiden toteutumista arvioidaan ja kehitetään vuosittaisen itsearvioinnin yhteydessä. Oppimisympäristöjen arviointia ja kehittämistä tehdään yhdessä lasten ja huoltajien kanssa sekä vertaisarvioinnin keinoin. Varhaiskasvatuksen henkilöstö ilmoittaa epäkohdista yksikön johtajalle. Oppimisympäristöjen kehittämistä toteutetaan yhdessä Ylöjärven kaupungin tekniikka- ja ympäristöosaston kanssa. (Ylöjärven vasu s. 46)

- Miten arvioitte ja kehitätte pedagogisia oppimisympäristöjä huoltajien ja yhteistyökumppanien kanssa? (Lapset arvioivat ryhmän toimintasuunnitelmassa)

Käytämme monipuolisia työtapoja, joten tarvitsemme monipuolisia oppimisympäristöjä.

Oppimisympäristöinä hyödynnämme ryhmätilojemme lisäksi mm. lähimetsiä, liikennettä, lähipaikkakuntia ja kirjastoa. Tavoitteenamme on kuluvana toimintavuotena kehittää ja laajentaa virtuaalivierailujen avulla oppimisympäristöjämme.

Havainnoimme lapsiryhmiä ja muokkaamme oppimisympäristöjä lasten tarpeiden, toiveiden ja kiinnostuksen mukaan. Arvioimme ja kehitämme oppimisympäristöjä havaintojemme perusteella jatkuvasti.

Yksikön omat tavoitteet / kehityskohteet (oma otsikko)

- Yksikössä suunnitteilla / meneillään oleva pedagoginen kehittämistoimenpide, toiminta tai asia

Tähkätaskun omiana tavoitteena on toimivan arjen luominen koko päiväkotiin. Tällä kaudella on ollut paljon muutoksia ryhmissä sekä päiväkodin johtajajärjestelyissä. Haluamme luoda toimintaympäristön, jossa arki on ennakoitavaa ja turvallista.

Yhteistyö varhaiskasvatuksessa

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Luottamuksen pohja huoltajien kanssa luodaan päivittäisessä vuorovaikutuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstö kannustaa huoltajia osallistumaan yhteiseen suunnitteluun ja arviointiin sekä tukee huoltajia keskinäisessä verkostoitumisessa. Tulevaisuudessa nostamme säännöllisin välein pedagogisesti tärkeitä aihealueita arjen vuorovaikutustilanteisiin ns. ovensuukeskusteluihin. Saamaamme tietoa hyödynnetään toiminnan ja toimintaympäristön suunnittelussa. (Ylöjärven vasu s. 48)

- Asiakaskokemuskyselystä noussut yksikön kehittämiskohde

Teemme paremmin näkyväksi, miten ryhmissä toimitaan kiusaamisen ehkäisemiseksi ja mitä puuttumisen menetelmiä käytämme. Kehitämme pienryhmätoimintaa edelleen, että kaikilla lapsilla varmasti on tilaa tulla kuulluksi päiväkotipäivän aikana. Lisäksi tuomme enemmän esille digiosaamisen kehittämiseen liittyviä toimintatapoja.

Monialainen yhteistyö

Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä lapsiperheiden sosiaalityön, lastensuojelun, neuvolapalvelujen, lasten ja nuorten erityispalveluiden, terveyspalvelujen, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa sekä hallinnon että käytännön toiminnan tasolla. Muita yhteistyötahoja ovat mm. eri uskontokunnat ja yhdistykset. Yksityisen palveluntuottajan kanssa tehtävä yhteistyö koostuu ohjauksesta ja valvonnasta sekä yhteistyötapaamisista (Ylöjärven vasu s.50)

Varhaiskasvatusyksiköt tekevät aktiivista monialaista yhteistyötä. Henkilöstö ohjaa asiakasperheitä palvelujen piiriin perheen tarpeiden mukaisesti.

- Mitä yhteistyötä teette alueen lapsi- ja perhepalvelujen kanssa?

Tähkätasku tekee yhteistyötä toimintaterapeuttien ja puheterapeuttien kanssa sekä konsultoi lastensuojelua tarpeen mukaan. Neuvolaan teemme iän mukaiset havainnointilomakkeet sekä ohjaamme perheet Pirhan palveluiden piiriin.

- [Tutustukaa Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja perheiden palveluihin](#)

Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen

Ylöjärven varhaiskasvatusyksiköiden suunnittelukäytännöt, palaverikäytännöt ja työryhmät Ylöjärven varhaiskasvatusyksiköissä opettajat kokoontuvat viikoittain pedatiimiin, johon mahdollisuuksien mukaan osallistuu myös lastenhoitajia. Pedatiimissa suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään varhaiskasvatuksen yhteisen pedagogisen vuosikellon mukaisia asioita. Pedatiimien lisäksi yksiköissä järjestetään lapsiryhmäkohtaisia tiimipalavereita sekä lastenhoitajien omia kehittämispalavereita. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa mahdollistetaan lasten ja huoltajien osallisuus.

Pedagogisen tiimin vuosikello [Pedagogisen tiimin vk3 \(1\).docx \(sharepoint.com\)](#)

Pedagoginen dokumentointi

Henkilöstö toteuttaa yhdessä lasten kanssa digitaalisin menetelmin monipuolista pedagogista dokumentointia. Lapset ovat osallisina dokumentoinnissa esimerkiksi videoimalla, valokuvaamalla tai äänittämällä itse. Erilaisia talletettuja dokumentteja käydään läpi myöhemmin lasten kanssa, tiimipalavereissa sekä huoltajien tapaamisissa kuten vasukeskusteluissa. Digitaalisia dokumentteja hyödynnetään pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Digitaalista dokumentointia voidaan hyödyntää myös tukea tarvitsevien lasten moniammatillisessa yhteistyössä muun muassa videomateriaalia käyttäen. (Ylöjärven vasu s. 53)

- Miten hyödynnätte digitaalisia menetelmiä pedagogisessa dokumentoinnissa?

Tähkätaskun päiväkodissa osalla ryhmistä on käytössä Padlet-tili. Padlet-julkaisut kuvaavat pedagogista toimintaa ryhmässä. Ryhmissä valokuvataan lapsia ja ikätason mukaisesti lapset pääsevät myös itse kuvaamaan: valokuviin palataan kauden eri vaiheissa. Toiminnasta otettuja valokuvia tulostetaan ja laitetaan esille vanhempien ja lasten nähtäväksi. Jokainen ryhmä tekee pedagogista dokumentointia ikäryhmähuomioiden ja lapsen tarpeisiin vastaten. Esimerkiksi:

- Viikkokirje, jossa summataan kulunut viikko ja tiedotetaan tulevasta
- Sadutus ja lasten kertomusten ylöskirjaaminen
- Valokuvat, piirrokset ja muut kuvat

Oppimisen alueet

Minä ja meidän yhteisömme

Katsomuskasvatus

Varhaiskasvatuksen katsomuskasvatuksessa yhteisen tutustumisen kohteena ovat lapsiryhmässä läsnä olevat uskonnot ja muut katsomukset. Lasten kanssa voidaan tarkastella myös laajemmin uskontoja ja katsomuksia. Vastaavasti tarkastellaan uskonnottomuutta. Tavoitteena on edistää keskinäistä kunnioitusta ja ymmärrystä eri katsomuksia kohtaan sekä tukea lasten kulttuuristen ja katsomuksellisten identiteettien kehittymistä. Lasten kanssa tutustutaan erilaisiin katsomuksiin ja niihin liittyviin perinteisiin. Luontevia tapoja tarkastella katsomuksia ovat esimerkiksi vuodenvuorokierroon liittyvät juhlat ja tapahtumat sekä päivittäiset tilanteet, kuten pukeutuminen tai ruokailu. Lasten ihmettelylle annetaan tilaa, ja heidän kanssaan pohditaan heitä askarruttavia elämänskysymyksiä. Katsomuskasvatuksessa tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa kunkin perheen taustaa, katsomuksia ja arvoja kuullen ja kunnioittaen. Katsomuskasvatus tukee muun muassa lasten kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun sekä ajatteluun ja oppimiseen liittyvää laaja-alaista osaamista (Ylöjärven vasu s. 61).

Varhaiskasvatuksen henkilöstö vastaa toimipaikoissaan toteutettavasta katsomuskasvatuksesta. Varhaiskasvatuksen katsomuskasvatukseen ei kuulu minkään uskonnon tai katsomuksen opetusta. Voimme tehdä yhteistyötä Ylöjärven seurakunnan kanssa ja muiden katsomuksellisten ja uskonnollisten yhteisöjen kanssa. Ylöjärven seurakunnan kanssa on yhdessä työstetty tukimateriaalia henkilöstölle, materiaali ohjaa varhaiskasvatuksen henkilöstöä toteuttamaan katsomuskasvatusta vasun linjaamalla tavalla. Työyhteisön yhteinen ymmärrys erilaisiin katsomuksiin tuo henkilöstölle varmuutta ja rohkeutta avata katsomuskasvatusta ja siihen liittyvää pedagogista toimintaa huoltajille. Katsomuskasvatuksessa lapsille annetaan mahdollisuus saada tietoa katsomuksista oma ikä- ja kehitystaso huomioon ottaen. Katsomuskasvatuksessa lapset saavat myös harjoittaa oikeuttaan ilmaista omia katsomuksellisia pohdintoja, kysyä ja kyseenalaistaa.

[Katsomuskasvatus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

[Katsomuskasvatuksen toteuttaminen \(henkilöstö\).](#)

[Huoltajille tietoa katsomuskasvatuksesta](#)

- Miten toteutatte katsomuskasvatusta?
- Miten ja missä katsomuskasvatus otetaan puheeksi tai tiedotetaan huoltajille?
- Millaista yhteistyötä teette katsomuskasvatukseen liittyen?

Toteutamme katsomuskasvatusta viettämällä kalenterivuoden juhlapyyhiä ja jaamme lapsille niihin liittyvää kulttuuriperinnettä. Katsomuskasvatuksessa käytetään leikkiä, satuja ja tarinoita, draamaa, musiikkia, kuvataidetta sekä erilaisia mediasisältöjä. Meille on tärkeää opettaa lapsille toista kunnioittavaa ja hyväksyvää asennetta muita kohtaan; katsomuskasvatus antaa välineitä tähän.

Tähkätaskussa opettamme lapsia arvostamaan luontoa ja kunnioittamaan kaikkea elävää. Tarkastelemme lasten kanssa vuoden aikojen vaihtelua ja tutkimme erilaisia luonnonelementtejä.

Katsomuskasvatus otetaan puheeksi huoltajien kanssa aloitus- ja vasukeskusteluissa. Näissä keskusteluissa kohdataan toinen kunnioittavasti ja arvostaen. Teemme yhteistyötä perheiden katsomuksellisten yhteisöjen kanssa kuten Ylöjärven seurakunnan kanssa. Ylöjärven seurakunta tarjoaa yleissivistäviä tuokioita sekä niin että seurakunnan työntekijä vierailee päiväkodissa tai lapsiryhmä kirkkorakennuksessa. Nämä ovat Vasun ja OPH:n ohjeiden mukaista katsomuskasvatusta eikä sisällä uskonnonharjoittamista.

Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee ryhmien laadukasta peruspedagogiikkaa ja on mukana yleisen, tehostetun sekä erityisen tuen prosesseissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee lapsiryhmissä toteuttaen kolmitasoista tukea yhdessä henkilöstön kanssa samalla konsultoiden ja ohjaten heitä tukeen liittyvissä asioissa. Lapsiryhmien muodostaminen tehdään yhteistyössä varhaiskasvatusyksikön johtajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja lapsiryhmän henkilöstön kanssa. Koko varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu tuen toteuttamiseen ja kaikilla on vastuu siitä.

Varhaiskasvatusyksikön johtaja huolehtii, että tukea tarvitsevan lapsen kanssa työskentelevä henkilöstö sitoutuu käyttämään erityisopettajan kanssa sovittuja tuen menetelmiä ja arvioimaan niiden vaikutusta lapsen kehitykseen ja oppimiseen yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Henkilöstön tuen osaamista lisätään tarvittaessa koulutuksilla ja työssä oppimista ohjaamalla. (Ylöjärven vasu s. 73)

- Miten vastuut tuen suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä yksikössänne jakautuvat?

Ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja ja erityisopettaja vastaavat tuen suunnittelusta, arvioinnista ja kehittämisestä sekä koko tiimi osallistuu tuen toteuttamiseen.

Pedagogisen toiminnan arviointi ja kehittäminen

Ylöjärven varhaiskasvatuksen kehittäminen tapahtuu säännöllisen arvioinnin ja henkilöstön keskinäisen sekä lasten ja huoltajien kanssa käydyn vuoropuhelun kautta. (Ylöjärven vasu s. 91)

Ylöjärven varhaiskasvatuksessa arvioidaan yksikön toimintasuunnitelmaa, ryhmäkohtaista toimintasuunnitelmaa ja lapsikohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa itsearvioinnin, kyselyjen ja keskustelun keinoin. Itsearviointia toteutetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti Varhaiskasvatuksen laadun perusteet ja suositukset -asiakirjan ohjeistuksen mukaisesti. Lisäksi arvioinnissa hyödynnetään erilaisia dokumentteja. Lapsille tarjotaan aktiivisesti mahdollisuuksia ajatustensa ja mielipiteidensä esittämiseen. Huoltajille järjestetään säännöllisesti tilaisuuksia varhaiskasvatuksen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. (Ylöjärven vasu, s. 92)

Ylöjärven varhaiskasvatussyksiköissä toimintaa arvioidaan Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) ohjeiden mukaisesti mm. digitaalisen laadunarviointimenetelmä Valssin avulla. Lapset arvioivat varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa ryhmissä mm. laatupelin avulla.

Toimintasuunnitelmaa arvioidaan pedatiimin vuosikellon mukaisesti varhaiskasvatussyksikön johtajien ja henkilöstön välisillä keskusteluilla ja itsearvioimalla. Arvioinnin perusteella valitaan yksikön toiminnan kehittämiskohteet.

Alkuvuodesta ja kevätkauden päätteeksi arvioidaan hallinnon ja yksikön johtajien kehittämiskokouksissa, miten toimintasuunnitelman tavoitteet ovat toteutuneet ja sovitaan mahdolliset kehittämiskohteet.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista arvioidaan jatkuvan arvioinnin periaatteella huoltajien kanssa.

Asiakkaille tehdään yksikkökohtainen kysely ajankohtaisista asioista vähintään kerran vuodessa. Huoltajille järjestetään mahdollisuus yhteisiin keskusteluihin ja pohdintoihin.

Pedagogiset vastuut yksikössä

Alla olevat vastuualueet on jaettu henkilökunnalle ja jokainen vastaava osallistuu oman vastuualueensa kokouksiin ja välittää niistä tietoa muille ryhmille.

S2 ja Kulta-ryhmä Maiju Kärki

Kulttuurikude-ryhmä Johanna Vikman-Toivio

Liikunta Marianne Jokinen

Kestävä kehitys Tia Korhonen ja Sirpa Korpi

Digi Tia Korhonen ja Annakaisa Virtanen